

Sprawozdanie finansowe samorządowego zakładu budżetowego

**ZAKŁAD WODOCIĄGÓW
I KANALIZACJI**
19-200 Grajewo, ul. Sienkiewicza 34
tel./fax 86 272 37 40

URZĄD MIASTA GRAJEWO
KANCELARIA OGÓLNA
WPLYNEŁO
25. 03. 2020
L.dz. Zał.
Podpis JH

Sprawozdanie sporządzone na dzień 31 grudnia 20 ..19. r.
Nazwa jednostki sprawozdawczej	ZAKŁAD WODOCIĄGÓW I KANALIZACJI
Adres jednostki sprawozdawczej	UL. SIENKIEWICZA 34 19-200 GRAJEWO
Adresat	BURMISTRZ MIASTA GRAJEWO UL. STRAŻACKA 6A 19-200 GRAJEWO

Nazwa i adres jednostki sprawozdawczej	BILANS			Adresat	
ZAKŁAD WODOCIĄGÓW I KANALIZACJI UL. SIENKIEWICZA 34 19-200 GRAJEWO 450008480 Numer identyfikacyjny REGON	jednostki budżetowej lub samorządowego zakładu budżetowego			BURMISTRZ MIASTA GRAJEWO UL. STRAŻACKA 6A 19-200 GRAJEWO	
	sporządzony na dzień 31. grudnia 20 19. r.				
AKTYWA	Stan na początek roku	Stan na koniec roku	PASYWA	Stan na początek roku	Stan na koniec roku
A. Aktywa trwałe	11 048 681,92	10 221 418,48	A. Fundusze	11 480 775,58	10 655 330,61
I. Wartości niematerialne i prawne			I. Fundusz jednostki	11 297 941,73	10 771 023,63
II. Rzeczowe aktywa trwałe	11 048 681,92	10 221 418,48	II. Wynik finansowy netto (+, -)	182 833,85	-115 693,02
1. Środki trwałe	11 048 681,92	10 221 418,48	1. Zysk netto (+)	182 833,85	
1.1. Grunty	707 630,00	707 630,00	2. Strata netto (-)		-115 693,02
1.1.1. Grunty stanowiące własność jednostki samorządu terytorialnego, przekazane w użytkowanie wieczyste innym podmiotom			III. Odpisy z wyniku finansowego (nadwyżka środków obrotowych) (-)		
1.2. Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	9 829 833,03	9 097 054,49	IV. Fundusz mienia zlikwidowanych jednostek		
1.3. Urządzenia techniczne i maszyny	283 465,98	244 535,82	B. Fundusze placówek		
1.4. Środki transportu	181 583,52	140 613,38	C. Państwowe fundusze celowe		
1.5. Inne środki trwałe	46 169,39	31 584,79	D. Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	742 986,84	854 678,61
2. Środki trwałe w budowie (inwestycje)			I. Zobowiązania długoterminowe		
3. Zaliczki na środki trwałe w budowie (inwestycje)			II. Zobowiązania krótkoterminowe	742 986,84	769 278,61
III. Należności długoterminowe			1. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	188 489,98	129 231,22
IV. Długoterminowe aktywa finansowe	0,00	0,00	2. Zobowiązania wobec budżetów	66 509,55	123 596,63
1. Akcje i udziały			3. Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i innych świadczeń	202 959,92	217 796,74
2. Inne papiery wartościowe			4. Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	249 633,34	266 800,97
3. Inne długoterminowe aktywa finansowe			5. Pozostałe zobowiązania	6 968,95	5 223,85
V. Wartość mienia zlikwidowanych jednostek			6. Sumy obce (depozytowe, zabezpieczenie wykonania umów)		
			7. Rozliczenia z tytułu środków na wydatki budżetowe i z tytułu dochodów budżetowych		

B. Aktywa obrotowe	1 175 080,50	1 288 590,74	8. Fundusze specjalne	28 425,10	26 629,20
I. Zapasy	95 891,03	76 015,87	8.1. Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	28 425,10	26 629,20
1. Materiały	95 891,03	76 015,87	8.2. Inne fundusze		
2. Półprodukty i produkty w toku			III. Rezerwy na zobowiązania		85 400,00
3. Produkty gotowe			IV. Rozliczenia międzyokresowe		
4. Towary					
II. Należności krótkoterminowe	626 065,38	584 640,00			
1. Należności z tytułu dostaw i usług	568 559,63	565 162,86			
2. Należności od budżetów	48 875,75	13 327,14			
3. Należności z tytułu ubezpieczeń i innych świadczeń					
4. Pozostałe należności	8 630,00	6 150,00			
5. Rozliczenia z tytułu środków na wydatki budżetowe i z tytułu dochodów budżetowych					
III. Krótkoterminowe aktywa finansowe	437 030,43	615 782,74			
1. Środki pieniężne w kasie					
2. Środki pieniężne na rachunkach bankowych	437 030,43	615 782,74			
3. Środki pieniężne państwowego funduszu celowego					
4. Inne środki pieniężne					
5. Akcje lub udziały					
6. Inne papiery wartościowe					
7. Inne krótkoterminowe aktywa finansowe					
IV. Rozliczenia międzyokresowe	16 093,66	12 152,13			
Suma aktywów	12 223 762,42	11 510 009,22	Suma pasywów	12 223 762,42	11 510 009,22

GŁÓWNA KSIĘGOWA

mgr Bogusława Ząlewska

 (główny księgowy)

2020.03.24

 (rok, miesiąc, dzień)

DYREKTOR
 ZW/K w Grajewie
[Podpis]

 (kierownik jednostki)

Nazwa i adres jednostki sprawozdawczej ZAKŁAD WODOCIĄGÓW I KANALIZACJI UL. SIENKIEWICZA 34 19-200 GRAJEWO 450008480 Numer identyfikacyjny REGON	Rachunek zysków i strat jednostki (wariant porównawczy) sporządzony na dzień 31 grudnia 2019 r.	Adresat BURMISTRZ MIASTA GRAJEWO UL. STRAŻACKA 6A 19-200 GRAJEWO	
		Stan na koniec roku poprzedniego	Stan na koniec roku bieżącego
A. Przychody netto z podstawowej działalności operacyjnej		4 672 427,12	4 763 133,04
I. Przychody netto ze sprzedaży produktów		4 672 139,12	4 750 015,04
II. Zmiana stanu produktów (zwiększenie – wartość dodatnia, zmniejszenie – wartość ujemna)			
III. Koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki			
IV. Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów		288,00	13 118,00
V. Dotacje na finansowanie działalności podstawowej			
VI. Przychody z tytułu dochodów budżetowych			
B. Koszty działalności operacyjnej		5 638 766,41	5 567 012,39
I. Amortyzacja		1 005 390,91	960 232,06
II. Zużycie materiałów i energii		1 137 829,87	1 075 305,32
III. Usługi obce		187 466,20	139 057,48
IV. Podatki i opłaty		797 424,72	820 024,62
V. Wynagrodzenia		2 066 238,55	2 094 120,32
VI. Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia dla pracowników		443 055,66	476 850,13
VII. Pozostałe koszty rodzajowe		1 360,50	1 422,46
VIII. Wartość sprzedanych towarów i materiałów			
IX. Inne świadczenia finansowane z budżetu			
X. Pozostałe obciążenia			
C. Zysk (strata) z działalności podstawowej (A–B)		-966 339,29	-803 879,35
D. Pozostałe przychody operacyjne		1 219 207,96	906 276,30
I. Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych			
II. Dotacje		358 780,62	
III. Inne przychody operacyjne		860 427,34	906 276,30
E. Pozostałe koszty operacyjne		46 289,02	167 458,43
I. Koszty inwestycji finansowanych ze środków własnych samorządowych zakładów budżetowych i dochodów jednostek budżetowych gromadzonych na wydzielonym rachunku			85 400,00
II. Pozostałe koszty operacyjne		46 289,02	82 058,43
F. Zysk (strata) z działalności operacyjnej (C+D–E)		206 579,65	-65 061,48

G. Przychody finansowe	11 447,75	11 059,89
I. Dywidendy i udziały w zyskach		
II. Odsetki	11 447,75	11 059,89
III. Inne		
H. Koszty finansowe	0,00	0,00
I. Odsetki		
II. Inne		
I. Zysk (strata) brutto (F+G-H)	218 027,40	-54 001,59
J. Podatek dochodowy		
K. Pozostałe obowiązkowe zmniejszenia zysku (zwiększenia straty)	35 193,55	61 691,43
L. Zysk (strata) netto (I-J-K)	182 833,85	-115 693,02

GŁÓWNA KSIĘGOWA

mgr Bogusława Ząlewska

.....
(główny księgowy)

2020.03.24

.....
(rok, miesiąc, dzień)

DYREKTOR
ZWMK w Grajewie

mgr inż. Grzegorz Turwin

.....
(kierownik jednostki)

INFORMACJA DODATKOWA DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO ZAKŁADU WODOCIĄGÓW I KANALIZACJI W GRAJEWIE ZA 2019 ROK

I. Wprowadzenie do sprawozdania finansowego

1.

- 1.1. Nazwa jednostki:** Zakład Wodociągów i Kanalizacji
1.2. Siedziba jednostki: ul. Sienkiewicza 34, 19-200 Grajewo
1.3. Adres jednostki: ul. Sienkiewicza 34, 19-200 Grajewo
1.4. Podstawowy przedmiot działalności:

Zakład Wodociągów i Kanalizacji działa w formie zakładu budżetowego Miasta Grajewo i prowadzi działalność w zakresie:

- 1) pobór i uzdatnianie wody z wyjątkiem działalności usługowej,
 - dysponowanie i gospodarowanie zasobami wód podziemnych eksploatowanymi na potrzeby sieci wodociągowej, zgodnie z pozwoleniem wodno-prawnym,
- 2) działalność usługowa w zakresie rozprowadzania wody,
 - bieżące i stałe dostarczanie wody do odbiorców,
- 3) odprowadzanie i oczyszczanie ścieków,
 - odbiór ścieków od odbiorców oraz ich oczyszczanie,
 - gospodarka osadami pościekowymi,
- 4) badania i analizy techniczne,
 - prowadzenie stałej i bieżącej kontroli parametrów wody w całym procesie technologicznym w celu utrzymania wysokiej jakości wody dostarczanej odbiorcom,
 - prowadzenie stałej i bieżącej kontroli odprowadzanych do sieci kanalizacji sanitarnej ścieków oraz utrzymanie właściwych parametrów ich oczyszczania,
 - pomiar rejestratorem CDL oraz analiza wielkości i zakresu strumieni objętości poboru wody i dobór na ich podstawie klasy, typu oraz średnicy wodomierzy,
 - lokalizacja podziemnych linii użyteczności
 - śledzenie aktywne nadajnikiem liniowym
 - śledzenie pasywne lokalizatorem,

- 5) utrzymanie i eksploatacja sieci wodociągowo-kanalizacyjnej, urządzeń służących zaopatrzeniu w wodę oraz usuwaniu i oczyszczaniu ścieków,
 - 6) utrzymanie oraz eksploatacja zespołów elementów wodociągowych i kanalizacyjnych służących ochronie wód przed zanieczyszczeniem,
 - 7) transport drogowy pojazdami specjalizowanymi,
 - 8) konserwacja kanalizacji deszczowej w pasie dróg miejskich na zlecenia Urzędu Miasta Grajewo.
2. **Okres objęty sprawozdaniem:** od 1 stycznia 2019 roku do 31 grudnia 2019 roku
 3. **Sprawozdanie nie zawiera danych łącznych.**
 4. **Omówienie przyjętych zasad (polityki) rachunkowości, w tym metod wyceny aktywów i pasywów**

Określenie roku obrotowego oraz okresów sprawozdawczych

Rokiem obrotowym jest okres roku budżetowego, czyli rok kalendarzowy od 1 stycznia do 31 grudnia.

Najkrótszym okresem sprawozdawczym są poszczególne miesiące, w których sporządza się:

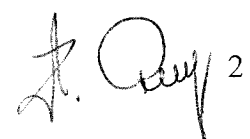
- deklarację ZUS,
- deklarację o podatku od towarów i usług
- oraz sprawozdania budżetowe na podstawie przepisów Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 12 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 109) oraz rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1911), zwanego dalej rozporządzeniem:

Za okresy kwartalne sporządza się sprawozdania:

- sprawozdanie Rb-30S
- sprawozdanie Rb-N
- sprawozdanie Rb-Z

Za okresy półroczne składa się:

- sprawozdanie Rb-30S

- sprawozdanie Rb-N
- sprawozdanie Rb-Z
- sprawozdanie z wykonania planu rocznego

Za rok składa się:

- sprawozdanie Rb-30S
- sprawozdanie Rb-N
- sprawozdanie Rb-Z
- sprawozdanie finansowe obejmujące:
 - bilans zakładu budżetowego według załącznika nr 5 do „rozporządzenia”,
 - rachunek zysków i strat (wariant porównawczy) według załącznika nr 10 do „rozporządzenia”,
 - zestawienie zmian w funduszu jednostki według załącznika nr 11 do „rozporządzenia”,
 - informację dodatkową według załącznika nr 12 do „rozporządzenia”

Technika prowadzenia ksiąg rachunkowych

Księgi rachunkowe jednostki prowadzone są za pomocą komputera.

Księgi rachunkowe jednostki obejmują zbiory zapisów księgowych, obrotów i sald, które tworzą:

- dziennik,
- księgę główną,
- księgi pomocnicze,
- zestawienia: obrotów i sald księgi głównej oraz sald kont ksiąg pomocniczych,
- wykaz składników aktywów i pasywów (inventarz).

Dziennik prowadzony jest w sposób następujący:

- zdarzenia, jakie nastąpiły w danym okresie sprawozdawczym, ujmowane są w nim chronologicznie,
- zapisy są kolejno numerowane w okresie roku/miesiąca, co pozwala na ich jednoznaczne powiązanie ze sprawdzonymi i zatwierdzonymi dowodami księgowymi,
- sumy zapisów (obroty) liczone są w sposób ciągły,

 3

– jego obroty są zgodne z obrotami zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej.

Księga główna (konta syntetyczne) prowadzona jest w sposób spełniający następujące zasady:

- podwójnego zapisu,
- systematycznego i chronologicznego rejestrowania zdarzeń gospodarczych zgodnie z zasadą memoriałową, z wyjątkiem dochodów i wydatków, które ujmowane są w terminie ich zapłaty, niezależnie od rocznego budżetu, którego dotyczą,
- powiązania dokonywanych w niej zapisów z zapisami w dzienniku.

Księgi pomocnicze (konta analityczne) stanowią zapisy uszczegóławiające dla wybranych kont księgi głównej. Zapisy na kontach analitycznych dokonywane są zgodnie z zasadą zapisu powtarzanego. Ich forma dostosowywana jest za każdym razem do przedmiotu ewidencji konta głównego.

Konta pozabilansowe pełnią funkcję wyłącznie informacyjno-kontrolną. Zdarzenia na nich rejestrowane nie powodują zmian w składnikach aktywów i pasywów. Na kontach pozabilansowych obowiązuje zapis jednokrotny, który nie podlega uzgodnieniu z dziennikiem ani innym urządzeniem ewidencyjnym.

Ujmowane jest na nich zaangażowanie środków na wydatki budżetowe roku bieżącego

Księgi rachunkowe prowadzi się w celu uzyskania odpowiednich danych wykorzystywanych do sporządzenia sprawozdań budżetowych, finansowych, statystycznych i innych oraz rozliczeń z budżetem państwa i z ZUS, do których jednostka została zobowiązana.

Do prowadzenia ksiąg rachunkowych wykorzystywany jest program komputerowy Sage Symfonia 2.0 Finanse i księgowość,

Program komputerowy zapewnia powiązanie poszczególnych zbiorów ksiąg rachunkowych w jedną całość odzwierciedlającą dziennik i księgę główną.

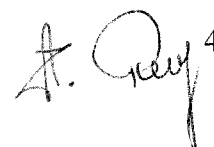
Zestawienie obrotów i sald kont księgi głównej sporządza się na koniec każdego miesiąca.

Zawiera ono:

- symbole i nazwy kont
- salda kont na dzień otwarcia ksiąg rachunkowych, obroty za okres sprawozdawczy i narastająco od początku roku oraz salda na koniec okresu sprawozdawczego
- sumę sald na dzień otwarcia ksiąg rachunkowych, obrotów za okres sprawozdawczy i narastająco od początku roku oraz sald na koniec okresu sprawozdawczego.

Obroty „Zestawienia ...” są zgodne z obrotami dziennika

Zestawienie sald kont ksiąg pomocniczych sporządzane jest dla wszystkich ksiąg pomocniczych na koniec roku budżetowego

Metody i terminy inwentaryzowania składników majątkowych

Sposoby i terminy przeprowadzenia inwentaryzacji oraz zasady jej dokumentowania i rozliczania różnic inwentaryzacyjnych wynikają z art. 26 i 27 ustawy o rachunkowości oraz z zakładowej instrukcji inwentaryzacji.

W jednostce występują trzy formy przeprowadzania inwentaryzacji:

- 1) spis z natury, polegający na: zliczeniu, zważeniu, oglądzie rzeczowych składników majątku i porównaniu stanu realnego ze stanem ewidencyjnym oraz na wycenie różnic inwentaryzacyjnych,
- 2) uzgodnienie z bankami i kontrahentami należności oraz powierzonych kontrahentom własnych składników aktywów drogą potwierdzenia zgodności ich stanu wykazywanego w księgach jednostki oraz wyjaśnienie i rozliczenie ewentualnych różnic,
- 3) porównanie danych zapisanych w księgach jednostki z odpowiednimi dokumentami i weryfikacja realnej wartości tych składników.

Spisowi z natury zgodnie z zakładową instrukcją inwentaryzacji podlegają:

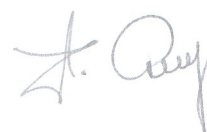
- gotówka w kasie, także czeki obce i weksle obce o terminie realizacji poniżej 3 miesięcy,
- papiery wartościowe, np. akcje, obligacje, czeki obce, bony skarbowe, weksle i inne,
- rzeczowe składniki aktywów obrotowych, takie jak: materiały, części zamienne, paliwa i smary, tj. te, które zgodnie z decyzją kierownika jednostki obciążają koszty w dniu ich zakupu natomiast na dzień bilansowy ustalany jest stan tych składników w drodze spisu i dokonywana jest ich wycena. Wartość tych składników wprowadzana jest na odpowiednie konto: 311 „Materiały” oraz korygowane są koszty w wartości tego stanu,

Spis z natury dotyczy także składników aktywów, będących własnością innych jednostek, powierzonych jednostce do sprzedaży, przechowania, przetwarzania lub używania. Kopie tego spisu wysłać należy do jednostki będącej ich właścicielem.

Uzgodnienie stanu przez jego potwierdzenie polega na uzyskaniu od kontrahentów pisemnego potwierdzenia informacji o stanie środków na rachunkach bankowych, stanie należności i stanie aktywów powierzonych innym jednostkom. Potwierdzenie zgodności stanu podpisuje Główny Księgowy.

Uzgodnienie stanu dotyczy:

- aktywów pieniężnych na rachunkach bankowych,
- należności od kontrahentów,

 5

- należności z tytułu udzielonych pożyczek,
- wartości powierzonych innym jednostkom własnych składników aktywów; potwierdzenie powinno dokonać się w drodze pisemnej i powinno dotyczyć: nazwy i rodzaju składnika, jego ilości, ceny jednostkowej i wartości bilansowej.

Salda należności, wynikające z rozrachunków z poszczególnymi kontrahentami, w tym z tytułu udzielonych pożyczek oraz stan aktywów finansowych przechowywanych przez inne jednostki uzgadniane są przez pisemne wysłanie informacji i pisemne potwierdzenie lub zgłoszenie zastrzeżeń do jego wysokości.

Tej formy inwentaryzacji nie stosuje się do:

- należności spornych i wątpliwych,
- należności i zobowiązań wobec osób nieprowadzących ksiąg rachunkowych,
- należności od pracowników,
- należności z tytułów publicznoprawnych,
- innych aktywów i pasywów, dla których przeprowadzenie ich spisu z natury lub uzgodnienie z uzasadnionych przyczyn nie było możliwe.

Porównanie stanu zapisów w księgach z dokumentami ma na celu zweryfikowanie stanu wynikającego z dokumentacji ze stanem ewidencyjnym aktywów i pasywów nie podlegających spisowi z natury i uzgodnieniu stanu.

Ta forma inwentaryzacji dotyczy m.in.:

- wartości niematerialnych i prawnych,
- długoterminowych aktywów finansowych, np. akcji i udziałów w spółkach,
- środków trwałych w budowie, z wyjątkiem maszyn i urządzeń,
- materiałów i towarów w drodze oraz dostaw nie fakturowanych,
- środków pieniężnych w drodze,
- czynnych i biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów,
- należności spornych, wątpliwych, należności i zobowiązań wobec pracowników oraz publicznoprawnych,
- należności i zobowiązań wobec osób nieprowadzących ksiąg rachunkowych,
- aktywów i pasywów wymienionych w art. 26 ust. 1 pkt 1–2, jeżeli przeprowadzenie ich spisu z natury lub uzgodnienie z uzasadnionych przyczyn nie było możliwe,
- gruntów i trudno dostępnych oglądowi środków trwałych,

- funduszy własnych i funduszy specjalnych,
- rezerw i przychodów przyszłych okresów,
- innych rozliczeń międzyokresowych,

Inwentaryzacja **wartości niematerialnych i prawnych** ma na celu:

- weryfikację ich stanu księgowego przez sprawdzenie prawidłowości udokumentowania poszczególnych tytułów praw majątkowych,
- sprawdzenie prawidłowości wysokości dokonanych odpisów umorzeniowych, a zwłaszcza zgodności ustaleń kierownika jednostki z okresami amortyzacji przewidzianymi w ustawie o podatku dochodowym.

Rozliczenia międzyokresowe kosztów:

- **czynne** inwentaryzuje się, sprawdzając wielkość tych kosztów z ich dokumentacją oraz weryfikując sposób ich rozliczania, mając na uwadze zasadę współmierności przychodów i kosztów oraz uregulowania zawarte w art. 6 ust. 2 i art. 39 ust. 1 ustawy o rachunkowości,
- **biernie** inwentaryzuje się poprzez sprawdzenie zasadności ich zarachowania w koszty bieżącego okresu oraz zgodności z art. 6 ust. 2 i art. 39 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

Grunty i budynki wykazywane są w aktywach bilansu zakładu budżetowego pod warunkiem, że zostały jej przekazane w trwały zarząd, tzn. że jednostka posiada odpowiednie dokumenty w postaci: decyzji organu wykonawczego o przekazaniu w trwały zarząd, protokołów zdawczo-odbiorczych potwierdzających przekazanie nieruchomości jednostce, potwierdzenia wpisu do ksiąg wieczystych.

Grunty i budynki inwentaryzuje się poprzez porównanie danych księgowych z odpowiednimi dokumentami - decyzją organu wykonawczego o przekazaniu w trwały zarząd oraz protokołem zdawczo-odbiorczym

Fundusz jednostki, fundusze specjalnego przeznaczenia, fundusze celowe i motywacyjne inwentaryzuje się, weryfikując zmiany ich stanu (zwiększenia albo zmniejszenia) w minionym roku w świetle obowiązujących przepisów regulujących te fundusze.

Inwentaryzacja **rozliczeń międzyokresowych przychodów** polega na weryfikacji ich stanu księgowego przez sprawdzenie prawidłowości udokumentowania poszczególnych tytułów tych przychodów w oparciu o zawarte umowy i decyzje w przypadku długoterminowych należności z tytułu dochodów budżetowych. Należności długoterminowe to należności, których termin płatności przypada na następny rok budżetowy i lata kolejne.

Inwentaryzacja rezerw na zobowiązania polega na weryfikacji stanu księgowego z odpowiednimi dokumentami, np. rezerwy z tytułu przeznaczenia środków dochodów własnych

7

zakładu budżetowego na inwestycje na podstawie planu finansowego dochodów własnych i wydatków nimi finansowanych.

Terminy inwentaryzowania składników majątkowych

1) Ustala się następujące terminy inwentaryzowania składników majątkowych:

- a) co 4 lata: znajdujące się na terenie strzeżonym środki trwałe oraz maszyny i urządzenia wchodzące w skład środków trwałych w budowie,
- b) co 2 lata: zapasy materiałów znajdujących się na strzeżonych składowiskach i objętych ewidencją ilościowo-wartościową,
- c) co rok: pozostałe składniki aktywów i pasywów, tj. środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych

2) Ustala się, z uwzględnieniem częstotliwości określonej w punkcie 1), następujące terminy inwentaryzacji:

a) na dzień bilansowy każdego roku:

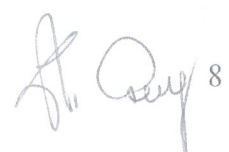
- aktywów pieniężnych
- kredytów bankowych
- papierów wartościowych
- składników aktywów i pasywów, których stan ustala się drogą weryfikacji;

b) w ostatnim kwartale roku do 15 dnia miesiąca następującego po dniu bilansowym:

- środków trwałych w budowie
- materiałów w magazynie
- stanu należności
- stanu udzielonych i otrzymanych pożyczek

c) zawsze:

- w dniu zmiany osoby materialnie odpowiedzialnej za powierzone jej mienie,
- w sytuacji wystąpienia wypadków losowych i innych, w wyniku których nastąpiło lub zachodzi podejrzenie naruszenia stanu składników majątku.

 8

Obowiązujące zasady wyceny aktywów i pasywów

Aktywa i pasywa jednostki wycenia się według zasad określonych w ustawie o rachunkowości oraz w przepisach szczególnych wydanych na podstawie ustawy o finansach publicznych według niżej przedstawionych zasad.

Przy wycenie majątku likwidowanych jednostek lub postawionych w stan likwidacji stosuje się zasady wyceny ustalone w ustawie o rachunkowości dla jednostek kontynuujących działalność, chyba że przepisy dotyczące likwidacji stanowią inaczej.

Wartości niematerialne i prawne nabyte z własnych środków wprowadza się do ewidencji w cenie nabycia, zaś otrzymane nieodpłatnie na podstawie decyzji właściwego organu w wartości określonej w tej decyzji, a otrzymane na podstawie darowizny w wartości rynkowej na dzień nabycia. Wartość rynkowa określana jest na podstawie przeciętnych cen stosowanych w obrocie rzeczami tego samego rodzaju i gatunku, z uwzględnieniem ich stanu i stopnia zużycia. Wartości niematerialne i prawne o wartości początkowej wyższej od wartości ustalonej w przepisach o podatku dochodowym dla osób prawnych (z wyjątkiem związanych z pomocami dydaktycznymi) podlegają umarzaniu na podstawie aktualnego planu amortyzacji według stawek amortyzacyjnych ustalonych przez kierownika jednostki z uwzględnieniem zasad określonych w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych,

Umorzenie ujmowane jest na koncie 075 „Umorzenie wartości niematerialnych i prawnych”. Amortyzacja obciąża konto 400 „Amortyzacja”.

Wartości niematerialne i prawne zakupione ze środków na wydatki bieżące oraz stanowiące pierwsze wyposażenie nowych obiektów o wartości początkowej niższej od wymienionej w ustawie o podatku dochodowym dla osób prawnych, a także będące pomocami dydaktycznymi albo ich nieodłącznymi częściami traktuje się jako pozostałe wartości niematerialne i prawne, które umarzane są w 100% w miesiącu przyjęcia do używania, a umorzenie to ujmowane jest na koncie 072 „Odpisy umorzeniowe pozostałych środków trwałych” w korespondencji z kontem 401 „Zużycie materiałów i energii”

Ewidencja szczegółowa dla objętych ewidencją księgową wartości niematerialnych i prawnych powinna umożliwić ustalenie umorzenia oddzielnie dla poszczególnych podstawowych i oddzielnie dla pozostałych wartości niematerialnych i prawnych.

Rzeczowe aktywa trwałe obejmują:

- środki trwałe
- pozostałe środki trwałe
- inwestycje (środki trwałe w budowie)

9

Środki trwałe to składniki aktywów zdefiniowane w art. 3 ust. 1 pkt 15 ustawy o rachunkowości oraz środki trwałe stanowiące własność jednostki samorządu terytorialnego - Urzędu Miasta Grajewo, w stosunku do których jednostka sprawuje uprawnienia właścicielskie, niezależnie od sposobu ich wykorzystania.

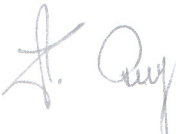
Środki trwałe obejmują w szczególności:

- grunty (w tym prawo użytkowania wieczystego gruntu),
- lokale będące odrębną własnością,
- budynki,
- budowle,
- maszyny i urządzenia,
- środki transportu i inne rzeczy,
- ulepszenia w obcych środkach trwałych,
- inwentarz żywy.

Do środków trwałych jednostki zalicza się także obce środki trwałe znajdujące się w jej użytkowaniu na podstawie art. 3 ust. 4 ustawy o rachunkowości, jeśli występuje ona jako „korzystający”.

Środki trwałe w dniu przyjęcia do użytkowania wycenia się:

- w przypadku zakupu – według ceny nabycia lub ceny zakupu, jeśli koszty zakupu nie stanowią istotnej wartości,
- w przypadku wytworzenia we własnym zakresie – według kosztu wytworzenia, zaś w przypadku trudności z ustaleniem kosztu wytworzenia – według wyceny dokonanej przez rzeczoznawcę,
- w przypadku ujawnienia w trakcie inwentaryzacji – według posiadanych dokumentów z uwzględnieniem zużycia, a przy ich braku według wartości godziwej,
- w przypadku spadku lub darowizny – według wartości godziwej z dnia otrzymania lub w niższej wartości określonej w umowie o przekazaniu,
- w przypadku otrzymania w sposób nieodpłatny od Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego – w wysokości określonej w decyzji o przekazaniu,
- w przypadku otrzymania środka na skutek wymiany środka niesprawnego – w wysokości wynikającej z dowodu dostawcy, z podaniem cech szczególnych nowego środka,

 10

- w przypadku otrzymania przez zakład budżetowy powstały ze zlikwidowanego przedsiębiorstwa (mającego osobowość prawną) – w tzw. szyku rozwartym, tj. w wysokości wartości początkowej brutto i dotychczasowego umorzenia z poprzedniego miejsca.

Na dzień bilansowy środki trwałe (z wyjątkiem gruntów, których się nie umarza) wycenia się w wartości netto, tj. z uwzględnieniem odpisów umorzeniowych ustalonych na dzień bilansowy.

Środki trwałe ewidencjonuje się w podziale na:

- podstawowe środki trwałe na koncie 011 „Środki trwałe”,
- pozostałe środki trwałe na koncie 013 „Pozostałe środki trwałe”.

Podstawowe środki trwałe umarzone są (z wyjątkiem gruntów) stopniowo na podstawie aktualnego planu amortyzacji według stawek amortyzacyjnych ustalonych w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych

Odpisów umorzeniowych dokonuje się począwszy od miesiąca następującego po miesiącu przyjęcia środka trwałego do używania

Umorzenie ujmowane jest na koncie 071 „Odpisy umorzeniowe środków trwałych”. Amortyzacja obciąża konto 400 „Amortyzacja” na koniec miesiąca kwotą uśrednioną, a aktualizowana na koniec roku.

W jednostce przyjęto metodę liniową dla wszystkich środków trwałych.

Dla żadnych środków trwałych nie dokonuje się odpisów z tytułu trwałej utraty wartości.

Aktualizacji wartości początkowej i dotychczasowego umorzenia środków trwałych dokonuje się wyłącznie na podstawie odrębnych przepisów, a wyniki takiej aktualizacji odnosi się na fundusz jednostki w zakresie aktywów trwałych.

Na potrzeby wyceny bilansowej wartość gruntów nie podlega aktualizacji.

Pozostałe środki trwałe to środki trwałe wymienione w § 7 ust. 2 pkt 6) „rozporządzenia”, które finansuje się ze środków na bieżące wydatki (z wyjątkiem pierwszego wyposażenia nowego obiektu, które tak jak ten obiekt finansowane są ze środków na inwestycje).

Obejmują:

- meble i dywany
- środki trwałe o wartości początkowej nieprzekraczającej wielkości ustalonej w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych, dla których odpisy amortyzacyjne są uznawane za koszt uzyskania przychodu w 100% ich wartości w momencie oddania do używania.

Pozostałe środki trwałe powyżej 500,00 zł (z wyjątkiem sprzętu komputerowego) ujmuje się w ewidencji ilościowo-wartościowej na koncie 013 „Pozostałe środki trwałe” i umarza się je w

100% w miesiącu przyjęcia do używania, a umorzenie to ujmowane jest na koncie 072 „Odpisy umorzeniowe pozostałych środków trwałych” w korespondencji z kontem 401 „Zużycie materiałów i energii”

Inwestycje (środki trwale w budowie) to koszty poniesione w okresie budowy, montażu, przystosowania, ulepszenia i nabycia podstawowych środków trwałych oraz koszty nabycia pozostałych środków trwałych stanowiących pierwsze wyposażenie nowych obiektów zliczone do dnia bilansowego lub do dnia zakończenia inwestycji, w tym również:

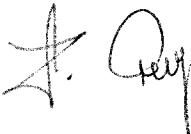
- nie podlegający odliczeniu podatek od towarów i usług oraz podatek akcyzowy,
- koszt obsługi zobowiązań zaciągniętych w celu ich sfinansowania i związane z nimi różnice kursowe, pomniejszony o przychody z tego tytułu,
- opłaty notarialne, sądowe itp.,
- odszkodowania dla osób fizycznych i prawnych wynikłe do zakończenia budowy.

Do kosztów wytworzenia podstawowych środków trwałych nie zalicza się kosztów ogólnego zarządu oraz kosztów poniesionych przed udzieleniem zamówień związanych z realizowaną inwestycją, tj. kosztów przetargów, ogłoszeń i innych.

W jednostkach budżetowych do kosztów inwestycji zalicza się w szczególności następujące koszty:

- dokumentacji projektowej,
- nabycia gruntów i innych składników majątku, związanych z budową,
- badań geodezyjnych i innych dotyczących określenia właściwości geologicznych terenu,
- przygotowania terenu pod budowę, pomniejszone o uzyski ze sprzedaży zlikwidowanych na nim obiektów,
- opłat z tytułu użytkowania gruntów i terenów w okresie budowy,
- założenia stref ochronnych i zieleni,
- nadzoru autorskiego i inwestorskiego,
- ubezpieczeń majątkowych obiektów w trakcie budowy,
- sprzątnięcia obiektów poprzedzającego oddanie do użytkowania.

Należności długoterminowe to należności, których termin spłaty przypada w okresie dłuższym niż rok od dnia bilansowego. Wyceniane są w kwocie wymagającej zapłaty, a więc łącznie z należnymi odsetkami, pomniejszonej o ewentualne odpisy aktualizujące ich wartość (zasada ostrożności) zgodnie z art. 35b ust. 1 ustawy o rachunkowości.

 12

Jeżeli spłata należności ma nastąpić ratami, to raty płatne w roku obrotowym następującym po dniu bilansowym oraz raty zaległe wykazuje się we właściwej pozycji B.II aktywów, zaś resztę należności – płatną w okresie powyżej roku – w poz. A.III bilansu jednostki budżetowej.

Na dzień bilansowy **udziały w innych jednostkach oraz inne inwestycje** długoterminowe wyceniane są w:

- cenie nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości,
- wartości godziwej,
- cenie rynkowej, będącej wynikiem przeszacowania ceny nabycia.

Ewidencja szczegółowa powinna zapewnić ustalenie wartości bilansowej (netto) poszczególnych rodzajów długoterminowych aktywów finansowych.

Zapasy obejmują:

- materiały
- części zamienne, paliwo

Materiały wycenia się w cenach ewidencyjnych równych cenom nabycia lub zakupu, jeśli koszty zakupu nie stanowią istotnej wartości, w jednostce wycenia się je w cenach zakupu

Jednostka prowadzi ewidencję materiałów ilościowo-wartościową.

Przyjęcie materiałów do magazynu następuje w rzeczywistych cenach zakupu.

Rozchód materiałów z magazynu w przypadku prowadzenia ewidencji według rzeczywistych cen zakupu wycenia się metodą szczegółowej identyfikacji cen.

Od składników zaliczanych do zapasów nie dokonuje się odpisów z tytułu trwałej utraty wartości.

Należności krótkoterminowe to należności o terminie spłaty krótszym od jednego roku od dnia bilansowego. Wyceniane są w wartości nominalnej łącznie z podatkiem VAT, a na dzień bilansowy w wysokości wymaganej zapłaty, czyli łącznie z wymagalnymi odsetkami z zachowaniem zasady ostrożnej wyceny, tj. w wysokości netto, czyli po pomniejszeniu o wartość ewentualnych odpisów aktualizujących dotyczących należności wątpliwych (art. 35b ust. 1 ustawy o rachunkowości).

Odpisy aktualizujące należności na rzecz funduszy tworzonych na podstawie ustaw obciążają te fundusze.

Odsetki od należności ujmuje się w momencie ich zapłaty.

Umarzanie należności dokonuje się zgodnie z przepisami Ustawy o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.), Art. 55-59

Niewielkie salda należności w kwocie do 5,00 zł podlegają odpisaniu w pozostałe koszty operacyjne.

Od 1 stycznia 2006 r. należności budżetu z tytułu (art. 63 § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r.

– Ordynacja podatkowa, t.j. Dz.U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 z późn. zm.):

- opłaty skarbowej oraz opłat lokalnych: targowej, miejscowej, administracyjnej i uzdrowskiej – nie podlegają zaokrągłaniu,
- podatków lokalnych – są zaokrąglane do pełnych złotych,
- odsetek za zwłokę od zaległości podatkowych – zaokrąglą się do pełnych złotych.

Nie nalicza się odsetek za zwłokę od zaległości podatkowych nie przekraczających kwoty 6,60 zł (art. 54 § 1 pkt 5 Ordynacji).

Środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych wycenia się według wartości nominalnej.

Walutę obcą na dzień bilansowy wycenia się według kursu średniego danej waluty ustalonego przez Prezesa NBP na ten dzień. W ciągu roku operacje sprzedaży i kupna walut oraz operacje zapłaty należności lub zobowiązań wycenia się po kursie kupna lub sprzedaży banku, z którego usług korzysta jednostka, lub według kursu waluty wynikającego z obowiązującego jednostkę dokumentu.

Krótkoterminowe papiery wartościowe to aktywa finansowe nabyte w celu odsprzedaży lub których termin wykupu jest krótszy od jednego roku od dnia bilansowego (np. akcje obce, obligacje obce, bony skarbowe i inne dłużne papiery wartościowe, m.in. weksle o terminie wykupu powyżej 3 miesięcy, a krótszym od 1 roku). Krótkoterminowe papiery wartościowe wycenia się na dzień bilansowy w cenie rynkowej

Rozliczenia międzyokresowe czynne kosztów to koszty już poniesione, ale dotyczące przyszłych okresów sprawozdawczych. Ich wycena bilansowa przebiega na poziomie wartości nominalnej.

Przedmiotem rozliczeń kosztów czynnych są koszty ubezpieczeń majątkowych, komunikacyjnych.

Zobowiązania z tytułu dostaw wycenia w kwocie wymagającej zapłaty, czyli łącznie z odsetkami naliczonymi na podstawie not odsetkowych otrzymanych od kontrahentów.

Rozliczenia międzyokresowe bierne to rezerwy na koszty przyszłych okresów.

W jednostce rozliczenia międzyokresowe bierne mają nieistotną wartość i dlatego nie są tworzone.

Przychody przyszłych okresów to przychody, które występują w jednostce z tytułu należnych kar umownych oraz kwot podwyższających należności i roszczenia objęte odpisem aktualizującym

Zaangażowanie to sytuacja prawna wynikająca z podpisanych umów, decyzji i innych postanowień, która spowoduje wykonanie wydatków budżetowych ujętych w planie finansowym zakładu budżetowego danego roku oraz w planie finansowym nie wygasających wydatków budżetowych przewidzianych do realizacji w danym roku.

II. Dodatkowe informacje i objaśnienia

1.

1.1. Szczegółowy zakres zmian wartości grup rodzajowych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych, zawierający stan tych aktywów na początek roku obrotowego, zwiększenia i zmniejszenia z tytułu: aktualizacji wartości, nabycia, rozchodu, przemieszczenia wewnętrznego oraz stan końcowy, a dla majątku amortyzowanego – stany i tytuły zmian dotychczasowej amortyzacji lub umorzenia.

Lp.	Grupa środków trwałych	Wartość na dzień 01.01.2019	Zwiększenia wartości	Zmniejszenia wartości	Wartość na dzień 31.12.2019	Umorzenia na dzień 01.01.2019	Zwiększenia umorzeń	Zmniejszenia umorzeń	Umorzenia na dzień 31.12.2019
1	Grunty	707.630,00			707.630,00				
2	Budynki	4.170.620,59			4.170.620,59	1.986.211,99	103.661,07		2.089.873,06
3	Budowle	25.217.245,25	109.380,87		25.326.626,12	17.571.820,82	738.498,34		18.310.319,16
4	Kotły i maszyny energetyczne	422.388,10			422.388,10	415.243,77	613,27		415.857,0

Informacja dodatkowa do Sprawozdania Finansowego Zakładu Wodociągów i Kanalizacji za 2019 rok

5	Maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania	2.846.211,86	8.569,79	37.741,60	2.817.040,05	2.712.671,13	33.524,72	37.741,60	2.708.454,25
6	Specjalistyczne maszyny, urządzenia i aparaty	548.094,70			548.094,70	471.145,66	17.788,98		488.934,64
7	Urządzenia techniczne	2.356.261,58	15.017,96		2.371.279,54	2.290.429,70	10.590,94		2.301.020,64
8	Środki transportu	1.136.349,87			1.136.349,87	954.766,35	40.970,14		995.736,49
9	Narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie	391.096,73			391.096,73	344.927,34	14.584,60		359.511,94
10	Wartości niematerialne i prawne	22.574,68			22.574,68	22.574,68			22.574,68
RAZEM		37.818.473,36	132.968,62	37.741,60	37.913.700,38	26.769.791,44	960.232,06	37.741,60	27.692.281,90

Zwiększenia wartości mienia w poszczególnych grupach w 2019 roku wynika z:

- budowle:

Sieć wodociągowa w ul. 9 Pułku Strzelców 23.395,70 zł

Sieć wodociągowa w ul. Partyzantów 20.122,40 zł

Kanalizacja sanitarna w ul. Ekologicznej 65.862,77 zł

Budowy finansowane dotacją Miasta Grajewo

- maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania

Zakup zgrzewarki elektrooporowej 8.569,79 zł

- urządzenia techniczne

Zakup zamgławiacza 15.017,96 zł

 16

Zmniejszenia wartości środków trwałych w 2019 roku wynika z:

- maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania

Likwidacja pomp głębinowych 37.741,60 zł

Stan konta 013 „Pozostałe środki trwałe” na dzień 31.12.2019 r. – 236.719,10 zł

Stan konta 072 „Odpisy umorzeniowe pozostałych środków trwałych” na dzień 31.12.2019 r.
– 236.719,10 zł

1.2. Zakład nie dysponuje informacjami na temat aktualnej wartości rynkowej środków trwałych.

1.3. Zakład nie dokonywał w trakcie roku obrotowego odpisów aktualizujących wartość aktywów trwałych.

1.4. Zakład nie posiada gruntów użytkowanych wieczysto. Grunty uwzględnione w ewidencji środków trwałych użytkowane są w formie trwałego zarządu.

1.5. Zakład nie użytkuje środków trwałych na podstawie umów najmu, dzierżawy i innych umów.

1.6. Zakład nie posiada papierów wartościowych.

1.7. W roku 2019 dokonywane były odpisy aktualizujące wartość należności.

Stan konta 290 – Odpis aktualizujący należności na dzień 01.01.2019 r – 44.944,09 zł

Suma odpisów rozwiązanych w ciągu roku – 51.930,22 zł

Suma odpisów utworzonych w ciągu roku – 78.215,39 zł

Stan konta 290- Odpis aktualizujący należności na dzień 31.12.2019 r. – 71.229,26 zł

1.8. Zakład nie posiadał na dzień 01.01.2019 r. żadnych rezerw. Na dzień 31.12.2019 roku została utworzona rezerwa celowa na inwestycje w kwocie 85.400,00 zł.

1.9. Zakład nie posiada zobowiązań długoterminowych

1.10. Zakład nie posiada zobowiązań wynikających z umów leasingowych.

1.11. Zakład nie posiada zobowiązań zabezpieczonych na majątku.

1.12. Zakład nie posiada zobowiązań warunkowych.

1.13. Zakład ponosi koszty przyszłych okresów, które kwalifikowane są jako czynne rozliczenia międzyokresowe. Na dzień 31.12.2019 r. na te rozliczenia składają się:

- ubezpieczenia mienia i środków transportu dotyczące roku 2020 – 9.861,05 zł

- prenumeraty czasopism dotyczące 2020 roku – 2.291,08 zł

1.14. Zakład nie otrzymał w roku obrotowym gwarancji i poręczeń.

17

1.15. W roku obrotowym Zakład wypłacił 2.570.970,45 zł tytułem świadczeń pracowniczych, na które składają się wynagrodzenia podstawowe, dodatkowe wynagrodzenie roczne, składki ZUS od wynagrodzeń finansowane przez Zakład, wydatki osobowe niezaliczane do wynagrodzeń (ekwiwalenty za używanie własnej odzieży, ekwiwalenty za pranie odzieży roboczej, świadczenia rzeczowe wynikające z przepisów dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy), odpis obowiązkowy na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych. W 2019 roku wypłacono 45.130,05 zł tytułem nagród jubileuszowych, odpraw emerytalnych nie wypłacono.

2.

2.1. W roku obrotowym Zakład nie dokonywał odpisów aktualizujących wartość zapasów.

2.2. Na dzień 31.12.2019 r. Zakład nie posiada środków trwałych w budowie.

2.3. W roku obrotowym nie wystąpiły koszty ani przychody o nadzwyczajnej wartości, ani o charakterze incydentalnym.

2.4. Zakład nie posiada należności z tytułu podatków.

2.5. Wzajemne rozliczenia między jednostkami Miasta Grajewo, które są ujęte w sprawozdaniu finansowym Zakładu za 2019 rok:

Lp.	Nazwa jednostki	Przychody ZWiK - poz. A.I RZiS	Koszty ZWiK - poz. B.IV RZiS	Należności - poz. B.II.1 Bilansu	Zobowiązania - poz. C.II.2 Bilansu	Zmiany w funduszu - poz. I.1.4 Zestawienia zmian w funduszu
1	Urząd Miasta	134 246,50 zł	607 490,26 zł	3 344,43 zł	61 691,43 zł	109 380,87 zł
2	ZADM	134 728,57 zł		17 713,33 zł		
3	MOSIR	82 572,91 zł				
4	Zespół Szkół nr 1	18 187,38 zł		1 009,62 zł		
5	Zespół Szkół nr 2	21 657,06 zł				
6	Zespół Szkół nr 3	11 930,63 zł		895,86 zł		
7	Przedszkole Miejskie nr 1	2 969,79 zł				
8	Przedszkole Miejskie nr 2	6 013,68 zł				
9	Przedszkole Miejskie nr 4	3 910,50 zł				
10	Przedszkole Miejskie nr 6	6 022,17 zł				
11	MOPS	3 701,21 zł				
12	CIS		12,50 zł			
	RAZEM	425 940,40 zł	607 502,76 zł	22 963,24 zł	61 691,43 zł	109 380,87 zł